

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
«26» 11 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС

для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 22 48/20

(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 20 р.

Київ – 2020

Розробник: Стрельцова Світлана Вікторівна, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі: Стрельцова Світлана Вікторівна, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка; Попінова Оксана Миколаївна, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 7 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва Ольга ШКОЛЬНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

«___» _____ 2020 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Анастасія ВАРИВОНЧИК

Робочу програму перевірено
«___» _____ 2020 р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» ___ 20__ р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисциплін	Нормативна			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180			
Курс	1		-	
Семестр	1	2	-	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1	-	-
Обсяг кредитів	3	3	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	90	90	-	-
Аудиторні	64	56	-	-
Модульний контроль	-	-	-	-
Семестровий контроль	8	30	-	-
Самостійна робота	18	4	-	-
Форма семестрового контролю	залік	екзамен	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності, обумовленої знанням комплексних професійних понять, прийомів і навичок, свідомого підходу до творчої роботи, ознайомлення з техніками, матеріалами та технологіями живопису і здатного до самостійного творчого вирішення завдань педагогічної образотворчої діяльності. Знання з «Академічного живопису» закріплюються в процесі виконання практичних робіт.

Завдання курсу:

- вивчення та застосування на практиці прийомів та методів живопису;
- засвоєння студентами законів, правил образотворчої грамоти при відтворенні оточуючого світу, його предметів, методики ведення довготривалої та короткотермінової (кількасеансової) роботи;
- послідовність отримання живописних знань від найпростішого до складного, від загального до деталей і навпаки від деталей до узагальнення.
- вивчення властивостей та закономірностей об'єктивної дійсності та передача цієї дійсності на образотворчій площині живописними засобами;
- поетапність навчання, що удосконалюватиме навички студентів. Кожне наступне завдання ґрунтується на досвіді набутому попередньо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: знання предметної області і розуміння специфіки професії; усвідомлення рівних можливостей з гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; здатність бути критичним та самокритичним.
	ЗК 2	Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень;

		здатність працювати у команді; уміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження та особливостей культури при вирішенні питань будь-якого рівня складності; відповідально ставитися до своїх завдань і обов'язків.
	ЗК 6	Самоосвітня: здатність до самонавчання та самоосвіти як умови професійного самозростання та самовдосконалення.
	ЗК 7	Універсальна: здатність самостійно виявляти, висувати й вирішувати проблеми, планувати та розподіляти час; здатність застосовувати знання на практиці, приймати обґрунтовані рішення; готовність адаптуватися і діяти у нових ситуаціях, виявляти і брати на себе ініціативу, підтримувати та зміцнювати дух підприємництва, об'єктивно здійснювати самооцінку та оцінювати якість роботи інших.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Організаційна: здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування; готовність до самостійної розробки та реалізації авторських проектів у галузі художньої діяльності; здатність до співпраці з митцями та фахівцями інших спеціальностей в організації та виконанні оригінальних творчих проектів у складі групи.
	ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність виявляти художні знання, які відображають видову специфіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування сучасного художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
	ФК 4	Художньо-творча: здатність до самовираження у галузі: станкового живопису, вільної, друкованої та комп'ютерної графіки, художньої кераміки, текстилю.
	ФК 6	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі виставкової, галерейної, мистецької, викладацької діяльності

3. Результати навчання за дисципліною

Знання: різноманітних прийомів, методів роботи над практичними завданнями з використанням особливостей національних традицій школи образотворчого мистецтва.

Практичні навички і вміння:

- застосовувати різноманітні художні матеріали, технічні засоби та техніки живопису для досягнення найкращого результату;
- навчити вирішувати конкретні образотворчі завдання залежно від колориту та характеру освітлення натури;
- вміти створювати зображення, використовуючи живописні засоби художньої виразності;
- вміти вести послідовну роботу над малюнком, компоувати, знаходити кольорове вирішення, доводити роботу до завершення;
- вміти компоувати предмети на площині та передавати об'єм та простір завдяки світлотіні та перспективі;

- вміти передавати форму та матеріальність всіх предметів зображення;
- вміти методично грамотно вести роботу в техніці акварельного живопису.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність діяти в соціумі з урахуванням світоглядних орієнтирів інших членів суспільства, організувати самостійне навчання і працю.
ПРН 2	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на актуальні проблеми соціуму, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 3	Володіння методами міжособистісних комунікацій, дотримуючись норм толерантності. Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 4	Володіння знаннями в галузі сучасних інформаційних технологій, здатність застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 5	Здатність здійснювати мистецьку та культурно-просвітницьку діяльність.
ПРН 6	Здатність до навчання та самостійної науково-дослідної діяльності
ПРН 7	Знання сучасних наукових досягнень, в тому числі у міждисциплінарній галузі, здатність вести самостійну дослідницьку діяльність у галузі мистецтва на базі отриманих знань з фахових дисциплін
ПРН 8	Уміння брати на себе функції лідера у колективі, організувати роботу художніх колективів, виконувати оригінальні творчі проекти, проводити майстер-класи, дискусії на мистецьку тематику.
ПРН 9	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів візуального мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 10	Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 11	Уміння здійснювати індивідуальну та брати участь у колективній експозиційній, галерейній, музейній діяльності, створювати творчі проекти, метою яких є демонстрування мистецького потенціалу країни на міжнародній арені, ознайомлення з вітчизняним культурним спадком світової спільноти.
ПРН 13	Здатність розвивати в собі задатки керівника у співпраці з членами творчого колективу, спрямовувати діяльність команди на виконання поставлених завдань, досягнення задуму та мети мистецького проекту.
ПРН 14	Готовність реалізовувати на практиці власну концепцію творчого проекту, спираючись на передовий досвід вітчизняних і зарубіжних митців, здатність застосовувати набуті теоретичні та практичні знання і навички.
ПРН 15	Володіння фаховою термінологією, методами та прийомами професійної діяльності, здатність відповідати за результати своєї праці.
ПРН 16	Знання етичних, соціальних норм та прав людини, готовність до професійної діяльності у соціокультурному житті.
ПРН 17	Здатність взаємодіяти з оточуючим соціальним середовищем, будувати партнерські стосунки на засадах толерантності, взаємоповаги та співтворчості.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Техніки академічного акварельного живопису							
Тема 1. Натюрморт з предметів побуту та драперій, на виявлення просторових та тонових співвідношень у техніці «гризайль»	12			12			
Тема 2. Натюрморт аквареллю з 3-4 предметів побуту та драперій, контрастний за кольором.	16			16			
Тема 3. Натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та кількома драперіями, у холодному або теплому колориті	16			16			
Тема 4. Виконання натюрморту з натури: тематичний натюрморт з 3-4 предметів побуту, на передачу матеріальності предметів.	20			20			
Тема 5. Натюрморт з предметів побуту (скляними предметами) на передачу матеріальності предметів.	18						18
<i>Модульний контроль</i>							
Разом	82			64			18
<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>	8						
<i>Усього</i>	90			64			18
Змістовий модуль II. Техніки та матеріали академічного живопису, зображення натюрморту з гіпсовими формами.							
Тема 1. Натюрморт з кількох предметів й драперій та гіпсовою розеткою чи архітектурною деталлю	16			16			
Тема 2. Виконання натюрморту з гіпсовими частинами обличчя (голова Давида), предметами побуту та драперіями	20			20			
Тема 3. Натюрморт з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (краєвид за вікном).	20			20			
Тема 4. Натюрморт з рослинними елементами на передачу властивостей кольору при денному освітленні	4						4
<i>Модульний контроль</i>							
Разом	60			56			4
<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>	30						
<i>Усього</i>	90			56			4

5. Програма навчальної дисципліни
Змістовий модуль I. ТЕХНІКИ АКАДЕМІЧНОГО
АКВАРЕЛЬНОГО ЖИВОПІСУ

Тема 1. Натюрморт з предметів побуту та драперій, на виявлення просторових та тонових співвідношень у техніці «гризайль» (12 год.)

Постановка: предмети побуту (різних тональностей) на площині та з використанням драперій при денному освітленні.

Мета: навчити тонально відтворювати різні за кольором предмети. Побудова зображення форми предметів тоном. Виявлення просторових та тонових співвідношень між предметами. Ази техніки, робота з тоном, узагальнення композиції.

Завдання: конструктивно побудувати предмети побуту на площині, композиційно розмістити в форматі вірно; досягти максимальної тональної точності предметів в натюрморті, враховуючи денне освітлення.

1 етап роботи: композиція в заданому форматі, розміщення на площині відносно лінії горизонту, конструктивна побудова предметів.

2 етап роботи: тональне вирішення; предмети переднього плану мають бути написані методом лесування або відмивки, драперії дальнього плану вирішуються заливками (a la prima).

Матеріали: акварельний папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка, акварель чорна або брунатна.

Рекомендовані джерела:

основна: [1,2,3,4,5]

додаткова: [1,2,3,4,5,6,8]

Тема 2. Натюрморт аквареллю з 3-4 предметів побуту та драперій, контрастний за кольором. (16 год.)

Постановка: на контрастному тлі, розташовуються контрастні предмети побуту; задане освітлення допомагає виявити світло та тіні.

Мета: навчити студентів виконувати натюрморт, побудований на контрастних співвідношеннях, гармонійно поєднувати різні групи споріднених і контрастних кольорів; розвинути вміння розбирати тіні по насиченості (власні та падаючі) враховуючи рефлекси та передаючи об'єм; середнього рівня складності з виконанням попередніх композиційних розробок

Завдання: конструктивно побудувати предмети побуту на площині, композиційно розмістити в форматі вірно; досягти максимальної тонального та кольорового рішення при заданому освітленні; передати тепло-холодність та рефлекси в представленому завданні.

1 етап роботи: конструктивна побудувати предмети побуту на площині, композиційно розмістити в форматі;

2 етап роботи: передача пластики тканини, ритму та форм складок та драпіровки матеріалів засобами живопису;

3 етап роботи: робота аквареллю. Методом заливки та лесування передати тональний та колірний контраст, приділити увагу узагальненню тіней падаючих та власних.

Матеріали: акварельний папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка, акварель.

Рекомендовані джерела:

основна: [1,2,3,4,5]

додаткова: [1,2,3,4,5,6,7,8,11]

Тема 3. Натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та кількома драперіями, у холодному або теплому колориті (16 год.)

Постановка: на площині предмети побуту в холодному колориті, на тлі холодних драперій, різних за тоном.

Мета: навчити передавати колірні сполуки в одній кольоровій гамі предметів; навчити передавати плановість в зображенні натюрморту; удосконалити вміння передавати тепло-холодність, рефлекси; навчити працювати в різних техніках акварелі.

Завдання: розібрати навчальну постановку в тепло-холодній гамі. Побудовами зображення форми предметів кольором, форма предметів правильна та виразна, відображення властивостей предметів. Передати простір, зміну локального кольору предметів під впливом світлоповітряного середовища. Навчитися трактувати форму предметів у живопису. Вміти цілісно сприймати натуру. Навчитися побудові всього живописного твору загалом для виявлення композиційного центру.

1 етап роботи: композиція в заданому форматі, розміщення на площині відносно лінії горизонту, конструктивна побудова предметів.

2 етап роботи: виявити композиційний центр живописного зображення місце розташуванням на зображальній площині, освітленням, світлотоновими контрастами, колоритом, моделюванням об'єму елементів зображення та іншими зображувальними засобами..

3 етап роботи: робота аквареллю. Методом заливки та лесування передати тональний та колірний контраст, приділити увагу узагальненню тіней падаючих та власних, врахувати рефлекси при заданому освітленні.

Матеріали: акварельний папір, формат – А2, графітні олівці різної м'якості, гумка, акварельні фарби.

Рекомендовані джерела:

основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11]

Тема 4. Натюрморту з натури: тематичний натюрморт з 3-4 предметів побуту, на передачу матеріальності предметів. (20 год.)

Постановка: на площині предмети побуту з різного матеріалу, різного тону та маси (глек, кошик, муляжі фруктів чи овочів). Підбір предметів різної тональності з урахуванням форми падаючих тіней, при заданому освітленні.

Мета: навчитися виконувати фор-ескізи – пошук найбільш вдалого композиційного вирішення натюрморту. Пошук композиції на аркушах різного формату (квадрат, прямокутник). Вирішення світлотіньового моделювання в зображенні. Аналіз особливостей композиції ускладненого натюрморту.

Завдання: вдало закомпонувати в форматі; досягти матеріальності різних за формою та матеріалом предметів; звернути особливу увагу на передачу відблисків, рефлексів, тіней власних та падаючих; передати об'єм та плановість; написати глянцеві предмети в різних техніках; враховувати повітряну перспективу, передати атмосферу натюрморту, передача пластики тканини різних фактур, матеріалів засобами живопису.

1 етап роботи: композиція в заданому форматі, розміщення на площині відносно лінії горизонту, конструктивна побудова предметів.

2 етап роботи: вирішити плановість, виявити передній план, узагальнити дальній; тримати натюрморт цілісно в тоні та кольорі; передати матеріальність предметів, враховуючи повітряну перспективу.

3 етап роботи: робота аквареллю. Методом заливки та лесування передати тональний та колірний контраст, приділити увагу узагальненню тіней падаючих та власних, врахувати рефлекси при заданому освітленні

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка, акварельні фарби.

Рекомендовані джерела:

основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,7,8]

Змістовий модуль II. ТЕХНІКИ ТА МАТЕРІАЛИ АКАДЕМІЧНОГО ЖИВОПИСУ, ЗОБРАЖЕННЯ НАТЮРМОРТУ З ГІПСОВИМИ ФОРМАМИ

Тема 1. Натюрморт з кількох предметів й драперій та гіпсовою розеткою чи архітектурною деталлю (16 год.)

Постановка: на площині розміщується гіпсові архітектурні деталі, з контрастом фактур драперій та побутових предметів, денне освітлення.

Мета: вивчення фактури гіпсової архітектурної деталі, контрасту фактур драперій та побутових предметів чи овочів та фруктів з гіпсом. Побудувати гіпсові деталі. Вивчити палітру натюрморту. Проаналізувати передачу кольору білої деталі. Відпрацювати складності у живописі при зображенні «білого на білому», використання білої драперії.

Завдання: закомпонувати за канонами композиції; конструктивно побудувати; досягти матеріальності гіпсових предметів; звернути особливу увагу на передачу рефлексів, тіней власних та падаючих; передати об'єм та плановість враховуючи повітряну перспективу;

1 етап роботи: композиція в заданому форматі, розміщення на площині відносно лінії горизонту, конструктивна побудова предметів;

2 етап роботи: в різних техніках вирішити дальній план, взяти загальними локальними плямами, витримуючи в тоні та кольорі; відпрацювати матеріально гіпсові деталі.

3 етап роботи: робота аквареллю. Методом заливки та лесування передати тональний та колірний контраст, приділити увагу узагальненню тіней падаючих та власних, врахувати рефлекси при заданому освітленні

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка, акварельні фарби.

Рекомендовані джерела:

основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11]

Тема 2. Виконання натюрморту з гіпсовими частинами обличчя (голова Давида), предметами побуту та драперіями (20 год.)

Постановка: на площині розташований гіпсові частинами обличчя (голова Давида), предметами побуту та драперіями, освітлення штучне, або денне.

Мета: сформувати у студентів уміння і навички реалістичного відтворення натюрморту з гіпсовим частинами обличчя (голова Давида), предметами побуту та драперіями в техніці акварельного живопису; розвинути просторову уяву, спостережливість, здатність до порівняння, вміння аналізувати, співставляти, порівнювати та вибирати головне; відпрацювати анатомічні особливості запропонованих гіпсових частин, на передачу матеріальності; пошук відношень основних кольорових плям; пошук кольорових «розтяжок»; контрасти білої плями гіпсової натури з фактурами та кольоровими, тоновими плямами предметів та драперій.

Завдання: конструктивно побудувати; досягти матеріальності гіпсових предметів конструктивно побудувати натюрморт; Побудова гіпсових частин обличчя (голови Давида). Вивчення світлотіньових відношень.

1 етап роботи: композиція в заданому форматі, розміщення на площині відносно лінії горизонту, конструктивна побудова предметів.

2 етап роботи: в різних техніках вирішити дальній план, взяти загальними локальними плямами, витримуючи в тоні та кольорі; відпрацювати матеріально гіпсові деталі.

3 етап роботи: робота аквареллю. Методом заливки та лесування передати тональний та колірний контраст, приділити увагу узагальненню тіней падаючих та власних, врахувати рефлекси при заданому освітленні.

4 етап роботи: досягти матеріальності предметів, враховуючи рефлекси, тіні при заданому освітленні.

5 етап роботи: етап узагальнення, використання прийому «від конкретного до загального». Тональне та світло-тіньове, кольорове уточнення.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка, акварельні фарби.

Рекомендовані джерела:

основна [1,2,5]

додаткова [4,5,6,7,8,9,10,11]

Тема 3. Натюрморт з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (краєвид за вікном). (20 год.)

Акварельний живопис. Формат – А2

Постановка: на підвіконні розміщуються предмети та драперії при контражурному освітленні.

Мета: навчити передавати матеріальність предметів та драперії при контражурному освітленні; навчити писати предмети в комбінованій техніці акварельного живопису; розвинути вміння бачити натюрморт в цілому та зображувати предмети в середовищі засобами акварельного живопису; навчити передавати плановість при зображенні простору за вікном, в інтер'єрі; навчити аналізувати та спрощувати форму, з дотриманням характерних мас і пластики.

Завдання: закомпонувати в форматі; конструктивно побудувати натюрморт, частину інтер'єру та простір за вікном; досягти матеріальності предметів; звернути особливу увагу на передачу відблисків, рефлексів, тіней власних та падаючих; передати об'єм та плановість враховуючи повітряну перспективу.

1 етап роботи: композиція в форматі, розміщення та конструктивна побудова натюрморту та його відображення.

2 етап роботи: в різних техніках вирішити дальній план, взяти загальними локальними плямами, витримуючи в тоні та кольорі; відпрацювати матеріально.

3 етап роботи: досягти матеріальності предметів, простору, тональне та світло-тіньове, кольорове уточнення.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка, акварельні фарби.

Рекомендовані джерела:

основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль I		Модуль II	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування практичних занять	1	32	32	28	28
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом			
Робота на практичному занятті	10	32	320	28	280
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	1	5
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-
Разом		-	362	-	313
Максимальна кількість балів:		362		313	
Розрахунок коефіцієнта:		362:100=3,62		313:60=5,22	
Екзамен:		-		40	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль I. Техніки академічного акварельного живопису

Тема 5. Натюрморт з предметів побуту (скляними предметами) на передачу матеріальності предметів. (18 год.)

Постановка: на локальному тлі розміщуються кольорові скляні предмети з денним джерелом освітлення (2 шт.)

Мета: навчити передавати матеріальність скляних предметів не навантажуючи деталями, які просвічуються крізь скло; навчити бачити скляні предмети в цілому, місцями узагальнюючи та підкреслюючи граничний контраст відблисків та тіні; навчити передавати плановість в зображенні натюрморту, тепло-холодність відтінків; навчити писати скляні предмети в комбінованій техніці акварельного живопису.

Завдання: закомпонувати предмети; досягти матеріальності скляних предметів; звернути особливу увагу на передачу відблисків, рефлексів, тіней власних та падаючих; передати об'єм та плановість; написати скляні предмети в техніці акварельного живопису поєднуючи архітектурний підхід та метод «ал-я прима»; враховуючи повітряну перспективу передати атмосферу натюрморту не «вирізаючи» предмети з середовища.

1 етап роботи: композиція в заданому форматі, розміщення на площині відносно лінії горизонту, конструктивна побудова предметів.

2 етап роботи: в техніці «по мокрому» вирішити дальній план; тримаючи в уяві натюрморт в цілому необхідно дальній план взяти загальними локальними плямами, витримуючи в тоні та кольорі.

3 етап роботи: досягти матеріальності скляних предметів, враховуючи відблиски, рефлекси, тіні при заданому освітленні. Тональне та світлотіньове узагальнення, кольорове уточнення.

Матеріали: папір (формат А3), олівці різної м'якості, гумка, акварельні фарби.

Рекомендовані джерела:

основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,7,8,10,11]

Змістовий модуль II. Техніки та матеріали академічного живопису, зображення натюрморту з гіпсовими формами.

Тема 4. Натюрморт з рослинними елементами на передачу властивостей кольору при денному освітленні (4 год.)

Постановка: тематичний натюрморт з зображенням рослинних елементів.

Завдання: передача об'єктів натюрморту з урахуванням просторового тла при сонячному освітленні, на передачу властивостей кольору. Вивчення особливостей роботи пастеллю. Опанування локальними кольорами для зображення світла й тіні під час роботи з натури.

Матеріали: папір (білий або тонований, формат А2), пастель, олівці, сангіна, гумка.

Рекомендовані джерела:

основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,5,8]

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. Оригінальність композиції;
2. Композиційна рівновага;
3. Повнота обсягу виконання;
4. Якість виконання;
5. Виявлення творчого підходу.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

З дисципліни «Академічний живопис» навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» не передбачено проведення модульного контролю.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Навчальним планом семестровий контроль з навчальної дисципліни «Академічний живопис» передбачено у формі підсумкового модульного контролю (заліку) у 1 семестрі, який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

У 2 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Академічний живопис» проводиться у вигляді виконання практичного завдання на задану

тему. Тематика, вимоги та критерії оцінювання семестрового контролю визначаються і затверджуються окремою програмою екзамену.

Критерії оцінювання іспиту	Максимальна кількість балів
<p>Студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, виконує постановку, що відповідає поставленому завданню; робота гармонійно закомпонована, колірне і тональне вирішення фону підкреслює виразність головних об'єктів. Екзаменаційна робота виконана з дотриманням усіх техніко-технологічних правил виконання. Студент досконало володіє розумінням основ композиції та конструктивної побудови, демонструє схожість з постановкою, охайне та якісне завершення.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u> Помилки відсутні</p>	36-40
<p>Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні помилки, виконує постановку, що відповідає поставленому завданню, але робота має недостатньо довершену побудову, студент припускається несуттєвих техніко-технологічних неточностей, але в цілому робота виконана охайно і на досить якісному рівні. У екзаменаційній роботі практично відсутні помилки.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u> 1. робота має недостатньо довершену конструктивну побудову</p>	31-35
<p>Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає помилки, виконує постановку, що не повністю відповідає поставленому завданню, робота має невірну конструктивну побудову, студент допускає певні техніко-технологічні неточності, має дрібні несуттєві недоліки у побудові просторового оточення. У цілому робота виглядає охайно і досить якісно.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u> 1. невірна конструктивна побудова; 2. перспективні помилки у просторовому оточенні.</p>	26-30
<p>Студент володіє більшою частиною навчального матеріалу, має достатній рівень розвитку умінь та навичок, але не завжди може вдало застосувати їх для відображення своєї ідеї, виконує постановку з формальними чи кольорово-колористичними похибками, допускає певні техніко-технологічні помилки, постановка виглядає недосить охайно. У роботі наявні помилки, що сприяє невідповідному враженню від роботи.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u> 1. невірна конструктивна побудова; 2. перспективні помилки у просторовому оточенні; 3. формальне кольорове рішення.</p>	21-25
<p>Студент володіє меншою частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, що перешкоджає відобразити своєю ідею належним чином, виконує постановку з суттєвими формальними чи кольорово-колористичними похибками, допускає техніко-технологічні помилки, що відображаються на якості і зовнішньому вигляді роботи.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u> 1. невірна конструктивна побудова; 2. перспективні помилки у просторовому оточенні; 3. формальне кольорове рішення; 4. бракує охайності в роботі.</p>	16-20

<p>Студент володіє незначною частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, що не дозволяє виконати завдання, виконує постановку з грубими формальними, конструктивними чи кольорово-колористичними похибками, що принципово спотворюють форму, робота не завершена, або ж фактично відсутня і створює погане враження.</p> <p><u>Техніко-технологічні типові помилки</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. відсутня композиція; 2. невірна конструктивна побудова; 3. перспективні помилки у просторовому оточенні; 4. формальне кольорове рішення; 5. бракує охайності в роботі. 	0-15
--	------

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Семестровий контроль навчальної діяльності студента з дисципліни «Академічний живопис» проводиться у вигляді обов'язкового перегляду творчих практичних аудиторних та самостійних робіт, виконаних студентом у процесі навчальної діяльності протягом семестру.

При проведенні іспиту студентом виконується практичне завдання на тему «Натюрморт з предметів побуту та гіпсових фігур на тлі світлих драперій», в процесі якого студент має композиційно вирішити в форматі даний натюрморт; конструктивно побудувати враховуючи лінію горизонту; досягти максимальної матеріальності даних предметів в натюрморті, тонально вирішити враховуючи задане освітлення.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Академічний живопис	
1 семестр	
разом 90 год., з них: практичні заняття – 64 год., самостійна робота – 18 год., семестровий контроль – 8 год.	
Змістовий модуль 1. Техніки академічного акварельного живопису	
Практичні заняття	Самостійна робота
<p>1. Натюрморт з предметів побуту та драперій, на виявлення просторових та тонових співвідношень у техніці «гризайль»</p> <p style="text-align: right;">66 б.</p> <p>2. Натюрморт аквареллю з 3-4 предметів побуту та драперій, контрастний за кольором.</p> <p style="text-align: right;">88 б.</p> <p>3. Натюрморт з предметів побуту, фруктами чи овочами та кількома драперіями, у холодному або теплому колориті</p> <p style="text-align: right;">88 б.</p> <p>4. Виконання натюрморту з натури: тематичний натюрморт з 3-4 предметів побуту, на передачу матеріальності предметів.</p> <p style="text-align: right;">110 б.</p>	<p>1. Натюрморт з предметів побуту (скляними предметами) на передачу матеріальності предметів. (формат А3, акварельний живопис, кількість: 2 шт.)</p> <p style="text-align: right;">10 б.</p>
Разом – 352 б.	Разом – 10 б.
Разом – 362 б.	
Коефіцієнт визначення успішності – 3,62	
2 семестр	
разом 90 год., з них: практичні заняття – 56 год., самостійна робота – 4 год., семестровий контроль – 30 год.	
Змістовий модуль 2. Техніки та матеріали академічного живопису, зображення натюрморту з гіпсовими формами	
Практичні заняття	Самостійна робота
<p>1. Натюрморт з кількох предметів й драперій та гіпсовою розеткою чи архітектурною деталлю</p> <p style="text-align: right;">88 б.</p> <p>2. Виконання натюрморту з гіпсовими частинами обличчя (голова Давида), предметами побуту та драперіями</p> <p style="text-align: right;">110 б.</p> <p>3. Натюрморт з кількох предметів та драперій з зображенням частини інтер'єру (красвид за вікном).</p> <p style="text-align: right;">110 б.</p>	<p>1. Натюрморт з рослинними елементами на передачу властивостей кольору при денному освітленні</p> <p style="text-align: right;">5 б.</p>
Разом – 308 б.	Разом – 5 б.
Разом – 313 б.	
Коефіцієнт визначення успішності – 5,22	
Екзамен – 40 б.	

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Абишева С.И. Цветоведение: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / С.И. Абишева – Павлоград, 2009. – 116 с.: цв. ил. (наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2586/>).
2. Беда Г. В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок, живопись, композиция. Учеб. пособие для студентов пед. Ин-тов по спец. № 2109 «Черчение, рисование и труд». – 2-е изд., перераб. И доп. – М.: Просвещение, 1981. – 239 с., ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 1-му примірнику).
3. Кирцер Ю. М. Рисунок и живопись: Практ. Пособие. – М.: Высш. Шк., 1992. – 270 с.: ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 1-му примірнику).
4. Ломоносова М.Т. Графика и живопись. Учебное пособие / М.Т. Ломоносова. – М.: ООО «Издательство Астрель» ООО «Издательство АСТ.» 2003. – 202, [6] с. ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 3-х примірниках).
5. Панксов Г. И. Живопись. Форма, цвет, изображение: учебное пособие для студентов худ. учебных заведений / Г.И.Панксов. – 2-е изд., стер. – М.: Издательский центр «Академия», 2008. – 144 с. – [40] с. цв. ил.: ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 6-ти примірниках).
6. Прокофьев Н.И. Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов: учеб. Пособие для студентов вузов, обучающихся по спец. «Изобразительное искусство» / Н.И. Прокофьев. – М.: Гуманитар. Изд. центр ВЛАДОС, 2010. – 158 с.: ил., табл. – (Учебное пособие для вузов). (Наявний в бібліотеці Університету в 6-ти примірниках).
7. Фенвик К. Курс акварельной живописи. Пейзаж за считанные минуты: учебник. пер. с англ. / К. Фенвик. – М.: Астрель, 2005. – 175 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1958/>)

Додаткова

1. Беда Г.В. Живопись. – М.: Просвещение, 1987. – 204 с.
2. Жердзицький В. Особливості художнього сприйняття живопису/ Жердзицький В.//Дизайн-освіта- 2008. – Х.: ХДАДМ, 2008. – 168 с.
3. Зайцев А.С. Наука о цвете и живопись. – М.: Искусство, 1986. – 226 с.
4. Зурабян Т.С. Краски разных времен. – М.: Советский художник, 1969. – 158 с.
5. Мирончик П.В., .Манохін В.П Рисунок, живопись, скульптура: Загальний курс академічного рисунку (для студентів - архітекторів 1-3 курсів денної форми навчання спеціальності 6.060102 «Архітектура»). / Укл.: П.В.Мирончик, В.П.Манохін; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. - Х. - ХНАМГ 2009 - 222 с.
6. Паррамон Х. М. Основы живописи. – М.: Изд. «Титул», 1998. – 80 с.:ил.
7. Попов М. Т. Альбом: рисунок, живопись / М. Т. Попов. – К. : ТОВ «Європа Прінт», 2008. – 78 с.

8. Претте. М Творчество и выражение, М : Советский художник, 1981. – 220 с.
9. Сланский Б. Техника живописи. – М.: Изд. Академии художеств, 1962. – 380 с.
10. Сокольникова Н. М. Основы живописи. – М.: «Московские учебники», 1998. – 80 с.